

10 PRINCIPA ODRŽIVOG URBANOG TRANSPORTA

Planiranje gusto naseljenih i humano uređenih gradova

- Podržati projekte koji omogućavaju pristupačno stanovanje u gradskim centrima
- Integrirati urbani i razvoj saobraćaja
- Dati prednost humanim rješenjima
- Male urbane cjeline
- Izgraditi gradske četvrti sa mješovitom namjenom
- Kreirati urbane trgovce
- Smirivanje saobraćaja
- Stambena naselja bez vozila
- Razviti urbane pod-centre
- Izgraditi objekte za kupovinu na glavnim tranzitnim stanicama
- Smjestiti kancelarijske prostore blizu tranzitnih stanica
- Izgraditi naselja visoke gustine oko tranzitnih stanica

Optimizacija putne mreže i njeno korišćenje

- Osigurati informacije o saobraćaju (vrijeme polaska/dolaska, labrnost usluge, zauguljenje, parkiranje)
- Sprovedi saobraćajne propise
- Smanjiti ograničenje brzine u naseljenim područjima na 30 km/h ili niže
- Osigurati zadržavanje vrijednosti zemljišta oko tranzitnih ruta
- Povećati urbanu povezanost i smanjiti zaobljenja
- Poboljšati opasne raskrsnice za pješake, bicikliste i javni prevoz

Razvijanje tranzitno orijentisanih gradova

- Locirati stambene jedinice manje gustine na biciklistički povoljnoj udaljenosti i obezbijediti biciklističku povezanost
- Unaprjediti bezbjednost pješaka i biciklista na raskrsnicama
- Unaprjediti bezbjednost pješaka i biciklista na raskrsnicama
- Unaprjediti bezbjednost pješaka i biciklista na raskrsnicama

Podstaci pješaćenja i upotrebu bicikla

- Brze biciklističke staze
- Stvoriti kompletnu urbanu biciklističku mrežu
- Dizajn trottoara, biciklističkih staza i kompletnih ulica uz upotrebu standarda kvaliteta
- Javno dijeljenje bicikala - bike sharing
- Ukloniti prepreke za pješake
- Pješačke zone
- Imenovati savjetnike za biciklizam i pješake u upravama zaduženim za saobraćaj
- Zeleni talas za bicikliste
- Unaprjediti bezbjednost pješaka i biciklista na raskrsnicama

Sprovedenje poboljšanja tranzita

- Osigurati visok kvalitet usluga u javnom prevozu baziran na indikatorima uspjehnosti
- Jednostavan i fer sistem izdavanja putnih karata
- Uspostaviti udruženja javnog prevoza koja će integrirati redove vožnje, cijene vožnje i putne karte
- Taksi usluge prilagođene korisnicima
- Javne tranzitne mreže visokih performansi zasnovane na brzom autobusnom prevozu (BRT) i željeznici
- Objekti za ugodno presjedanje
- Olakšati integraciju car sharing (dijeljenje automobila) usluga u tranzitne sisteme

Kontrola upotrebe vozila

- Naknade/cijene na osnovu udaljenosti (plati onoliko koliko se vozi)
- Karte za zaposlene
- Podsticanje putovanja biciklom ili javnim prevozom
- Rad od kuće i fleksibilno radno vrijeme
- Ukinuti dodjelu službenog automobila kao povlastice na platu
- Korporativna politika parkiranja
- Ograničavanje putovanja

Upravljanje parkiranjem

- Utvrditi naknade za parkiranje
- Sprovediti pravila parkiranja
- Ograničiti vrijeme parkiranja
- Informacije o parkiranju
- Jasno označavanje mjesta za parkiranje na ulici
- Propisi o parkiranju (npr. maksimalni zahtjevi za parking)
- Balansirati ponudu mjesta za parkiranje

Promocija vozila na čista goriva

- Pregled i održavanje
- Povlačenje starih vozila/šeme poboljšanja starih vozila
- Sistem nagrađivanja-kažnjavanja (nagrade za efikasna vozila)
- Zone niske emisije
- Infrastruktura za čista goriva
- Promovirati čista goriva
- BENZINSKA PUMPA
- Zelene javne nabavke za vozila

Komunicirati rješenja

- Promovirati regionalne proizvode (manja potreba za prevozom)
- Nagrade za "bike friendly" preduzeća
- Marketing kampanje koje promovisu vožnju biciklom
- Internet stranice operatera javnog prevoza koje su prilagođene korisnicima
- Osigurati programerima pristup podacima za razvoj aplikacija za pametne telefone
- Marketing za bolji javni prevoz
- Programi dijeljenja prevoza (Rideshare)
- Podsticati lokalno sprovođenje slobodnih aktivnosti

Sveobuhvatno pristupanje izazovima

- Uspostaviti institucije odgovorne za održiv urbani transport
- Integrirana uprava za gradsko planiranje i saobraćaj
- Savjet javnih prevoznika
- Podsticati građane da osnivaju nevladine organizacije
- Udruženja korisnika
- Kvantifikovati emisije
- Integrirati sektor saobraćaja u akcione planove za klimatske promjene
- Razviti, sprovesti i komunicirati sveobuhvatne planove održive urbane mobilnosti
- Pratjenje (monitoring) sprovođenja i uspjehnosti mjera
- Započeti proces povezivanja zainteresovanih strana u cilju procjene mjera i rasprave o njima

„Grad nije civilizovan kada ima autoputeve, nego kada se dijete na trčicu može kretati svuda s lakoćom i sigurnošću.“ (Enrique Peñalosa)

Efikan sistem prevoza jedan je od faktora koji gradska područja čini konkurentnim. On omogućava pristup radnim mjestima, obrazovanju i zdravstvenoj njegi. Međutim, u mnogim gradovima ljudi pate od zdravstvenih problema izazvanih izduvnim gasovima i bukom. Ljudi u saobraćajnim gužvama gube vrijeme, što rezultira značajnim finansijskim gubicima za privredu. Sistemi gradskog prevoza koji su bazirani na automobilima na fosilna goriva troše ogromne količine energije, te značajno doprinose emisijama gasova

staklene bašte (GHG). Nesreće na putevima uzimaju svoj danak posebno kod ranjivih grupa, kao što su pješaci i biciklisti. Milioni siromašnih ljudi u gradovima su isključeni iz sigurnih i efikasnih usluga prevoza - oni sebi ne mogu priuštiti automobil, pa stoga zavise od neadekvatnih usluga javnog prevoza i lošoj infrastrukturi za pješake i bicikliste. Naš pristup urbanoj mobilnosti može se opisati u nekoliko kratkih riječi: pomjerati ljude, ne automobile! Cilj je razvijati načine prevoza koji su ekološki, socijalno i ekonomski održivi: javni prevoz, pješaćenje i vožnja biciklom. Stoga podržavamo partnerske zemlje i gradove u uspostavljanju valjanih politika za održivu urbanu mobilnost i sprovođenje konkretnih mjera, kao što su seme Brzog autobusnog prevoza (Bus Rapid Transit), biciklis-

tičke mreže ili mjere upravljanja potrebom za prevozom (TDM). Doprinosivajući lokalne projekte u partnerskim zemljama „Projekat održivog urbanog transporta (SUTP)“, koji sprovedi njemačko društvo za međunarodnu saradnju GIZ u ime Njemčkog Saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj, je objedinio rješenja i najbolje prakse za održivi urbani transport u seriji publikacija pod nazivom „Održivi urbani transport: Priručnik za kreatore politika u gradovima u razvoju“.

Dokumenti su dostupni na www.sutp.org

Ovaj poster prikazuje odabrane politike održivog urbanog transporta i mjere koje će gradove učiniti boljim mjestom za život.

Kontakt: transport@giz.de

Implemented by **giz** Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

On behalf of **Federal Ministry for Economic Cooperation and Development**